

DET KONGELIGE MILJØVERNDEPARTEMENT

KONTOR: MYNTGT. 2 - TLF. 11 90 90 - RIKSTÉLEFONER OG FJERNVALG TLF. (02) 41 90 10
POSTADRESSE: POSTBOKS 8013, OSLO-DEP., OSLO 1

Til Fylkesmennene
Fylkeskommunene
Kommunene

Rundskriv T-8/79
Ark. 352.1
29. august 1979

RETNINGSLINJER FOR VEGTRAFIKKSTØY - PLANLEGGING OG BEHANDLING ETTER BYGNINGSLOVEN

Dette rundskriv behandler forhold som er av betydning for arbeidet med å redusere støyulemper fra vegtrafikk. Hensikten er å sikre en forsvarlig areal- og vegplanlegging der det er tatt hensyn til de muligheter som finnes til å unngå eller begrense støybelastningen fra veger. Retningslinjene er utarbeidet i samråd med bl.a. Vegdirektoratet og Sosialdepartementet.

Målene og prinsippene for arbeidet med å redusere støyulemper er trukket opp i St.meld. nr. 50 (1976-77) "Tiltak mot støy", som også gir en oversikt over virkemidler, lovgrunnlag m.v.. Meldingen understreker nødvendigheten av å motvirke helse- og trivselsmessige ulemper ved støy og peker særlig på de forebyggende muligheter som foreligger ved en hensiktsmessig arealplanlegging.

2)

1. Bruksområde

De råd og anvisninger som gis i retningslinjene skal legges til grunn ved:

- a) planlegging av nye vegger og utvidelse av eksisterende vegger i nærheten av støyømfintlige områder (boligområder, friområder, skoler, helseinstitusjoner m.v.)
- b) planlegging av boliger, skoler og annen støyømfintlig bebyggelse inntil eksisterende vegger
- c) arealplanlegging som omfatter samtidig planlegging av vegger, boliger, skoler m.v.

Retningslinjene bør også kunne danne grunnlag for vurdering av støymessige konsekvenser ved trafikkplaner og ved utbedring av eksisterende vegger som ikke medfører reguleringsbehandling.

2. Planleggingsprinsipper

En vurdering av støyulempene ved vegtrafikken må trekkes inn på et tidlig tidspunkt i planleggingen, slik at man allerede ved valg av vegtrasé og ved lokalisering av nye utbyggingsområder har tatt hensyn til de muligheter som foreligger til å begrense støyulempene. Som hovedregel bør støyulempene søkes redusert ved at større vegger og støyømfintlige områder legges adskilt.

Det vil av og til likevel være nødvendig å legge boligområder og hovedveger nær hverandre. Det må i slike tilfeller legges vekt på å hindre støyulempene ved en hensiktsmessig planløsning. Vegtrafikkstøy kan motvirkes ved at vegen tilpasses terrenget på en slik måte at det gir

natulig skjerming mot boligområdene. Denne virkning kan eksempelvis oppnås ved å legge vegen lavt i terrenget, utforme terrenget som voll og eventuelt forsterke effekten ved å bygge lave skjermer. Den landskapsmessige tilpassingen er viktig, og eventuelle skjermer bør normalt ikke gjøres høyere enn 2 - 3 meter og kan ofte med fordel kombineres med beplantning. Det henvises forøvrig til Vegdirektoratets håndbok 052 "Skjerming mot vegtrafikkstøy" hvor det er gitt anvisning for utforming av skjermer og voller.

Foruten tiltak på vegsektoren, er planløsningen av boligområdene det viktigste virkemiddel til å redusere støyulempene. Det tenkes på plasseringen av boligene i forhold til vegen og på selve planløsningen av boligene. Praktiske anvisninger er blant annet gitt i Transportøkonomiske Instituttets temaskrift "Tiltak mot vegtrafikkstøy".

3. Veiledende støygrenser

For å kunne vurdere om en plan medfører utilfredsstillende støyforhold, er det utarbeidet veiledende støygrenser for forskjellige utbyggingsformål; se tabell 1.

(3)

4)

Innendørsforhold med utendørsforhold (A)

1015

	Ekvivalent støynivå, døgn	Maksimalt støynivå, natt (22 - 06)
I. INNENDØRSFORHOLD		
a) beregnet utenfor fasade		
Boliger	55-60 dBA	70-80 dBA
Helseinstitusjoner	50-55 dBA	65-75 dBA
Skoler, barnehager	50-55 dBA	
b) beregnet innendørs (lukkede vinduer)		
Boliger	30-35 dBA	45-55 dBA
Helseinstitusjoner	25-35 dBA	40-50 dBA
Skoler, barnehager	30-35 dBA	
Arbeidslokaler m/begrenset bakgrunnstøy	40-45 dBA	
II. UTENDØRSFORHOLD		
Bolignære oppholdsområder (inklusive verandaer)	55-60 dBA	
Helseinstitusjoner	50-55 dBA	
Skoler, barnehager	50-55 dBA	
Områder for fritidsbebyggelse	50-55 dBA	

Tabell 1: Veiledende støygrenser, vegtrafikkstøy

Støygrensene er angitt i dB(A) og er gitt som ekvivalent støynivå i gjennomsnitt for døgnet. I tillegg er det angitt maksimalnivåer om natten som bør benyttes som et supplement ved vurdering i tilfeller der det er spesielt stor natt-trafikk. Støygrensene er å betrakte som veiledende og vil kunne bli justert når man har fått nærmere erfaring med konsekvensene ved praktisk bruk.

Det er fastsatt støygrenser for I) innendørsforhold og II) utendørsforhold. For innendørsforhold er det angitt støygrenser for

- a) beregnet utenfor fasade
- b) beregnet innendørs med lukkede vinduer

I utgangspunktet er det kravene til støynivået utenfor fasaden som skal brukes for å ivareta tilfredsstillende støynivåer innendørs. Hensikten er å oppnå tilfredsstillende innendørsnivåer, uten å måtte forutsette spesiell lydisolering av fasadene. Det er blant annet av betydning at vinduene kan brukes til lufting, uten at støynivåene innendørs blir uakseptable. Ved vurdering av innendørsforholdene kan man normalt regne med en støydempingseffekt på 20-25 dB(A) i fasaden ved lukkede vinduer. For en nærmere vurdering av fasadens støydempende evne, henvises til anvisning nr. 19 "Isolering mot utendørs støy" fra Norges Byggeforskningsinstitutt.

Når det gjelder krav til innendørs støynivå, henvises det forøvrig til endringer i byggeforskriftene. Endringene som trådte i kraft 2. juli 1979, omfatter et nytt kap. 53 om lydforhold hvor bygningsrådet gis adgang til å stille krav til lydisolasjon for bygninger som er særlig utsatt for støy utenfra, for eksempel trafikkstøy. Kommunal- og arbeidsdepartementet vil utarbeide en veiledning for hvilke

6)

krav til fasadeisolasjon som må settes ved forskjellige utendørs støynivåer.

4. Praktisk bruk av støygrensene

En planleggingssituasjon er kjennetegnet ved at en rekke ulike interesser og hensyn må veies mot hverandre. Ved praktiseringen av støygrensene må det derfor foretas en samlet avveining av støyforhold mot andre planleggingshensyn i hvert enkelt tilfelle.

De veiledende støygrensene i tabell 1 skal danne grunnlag for de vurderinger som må foretas i en konkret plansituasjon. Støygrensene er gitt ved parvise verdier. Utgangspunktet er at støynivået som følge av en plan ikke skal overskride den laveste støygrensen. Ved bruk av de veiledende støygrensene skal man først kontrollere at støynivået beregnet utenfor fasade ikke overskrider verdiene i pkt. Ia i tabellen. I en del tilfeller kan det likevel være nødvendig å overskride den laveste støygrensen. Det skal i slike tilfelle gjøres rede for de støymessige konsekvenser som gjennomføring av planen vil medføre, samtidig som de støyreduserende tiltak som blir ansett som nødvendige, innarbeides i planen.

Mulighetene for å oppnå støymessig gode løsninger vil variere med planleggingssituasjonen og forholdene i det enkelte tilfelle. Således kan det f.eks. ved opprusting av eksisterende veg føre til uforholdsmessig store praktiske og økonomiske konsekvenser dersom støygrensene i alle tilfeller skal overholdes. I andre tilfeller, blant annet ved planlegging av nye veger og ny bebyggelse langs eksisterende veger, kan mulighetene for å overholde grensene være gode.

I visse tilfeller kan det således bli nødvendig å over-
skride den høyeste støygrensen for utendørs støynivå.
Dette er bare aktuelt når andre planhensyn taler for det,
og kostnadene ved alternative utbyggingssteder/planløs-
ninger ikke står i rimelig forhold til de støymessige for-
delene som derved kan oppnås. Når dette er tilfelle, bør
det gjennomføres tiltak slik at grenseverdiene for innendørs
støynivå i pkt. Ib i tabellen ikke blir overskredet. For
å oppnå akseptabelt innendørsnivå kan det være nødvendig
med spesielt god fasadeisolering. Som tilleggskrav kan
det være aktuelt å forutsette at leilighetene skal være
gjennomgående, slik at de mest støymfintlige rom har fa-
sade som vender bort fra støykilden.

Pkt. II i tabellen gir støygrenser for utendørsforhold.
Det bør særlig påses at boliger med høye støynivåer uten-
for fasaden har uteområder med akseptable støyforhold.
Det kan være aktuelt å ivareta dette hensynet ved spesielle
skjermingstiltak.

5. Beregning av støynivåene

Støyberegninger foretas for alle plansituasjoner nevnt
under punkt 1 hvor det er rimelig grunn til å anta at de
nedre støygrensene i tabell 1 overskrides. Beregningen
skal baseres på "Nordisk beregningsmetode for vegtrafikk-
støy" utgitt av Vegdirektoratet/Miljøverndepartementet juni
1979. Beregningsmetoden foreligger i 2 deler, forenklet
metode og komplett metode. Det vil for de fleste plansitua-
sjoner være tilstrekkelig å benytte forenklet metode.

Som basis for beregningen bør normalt trafikkprognoser
10 år fram i tiden legges til grunn.

8)

6) Planbehandling

Ved behandling av reguleringsplaner vil fylkesmannen påse at nødvendige støyberegninger i henhold til disse retningslinjer er foretatt, og at eventuelle forslag til støyreduksjonstiltak er vurdert og tatt inn i planen i den utstrekning det anses nødvendig. Det vises i denne forbindelse til Ot. prp. nr. 62 (1978-79) hvor § 26 i bygningsloven nå gir hjemmel til å gi bestemmelser i reguleringsplan om

"avskjerming av utbyggingsområder av hensyn til miljøforstyrrelser og trafiksikkerhet ved anlegg av støyvoller, gjerder, beplantningsbelter, fasadeisolering m.v., herunder om ferdigstillelse av slike tiltak før området tas i bruk....".

Det vises også til endring av 2. juli 1979 i Byggeforskriftene hvor bygningsrådet gis hjemmel til å stille krav til lydisolasjon for bygninger som er særlig utsatt for trafikkstøy.

Disse retningslinjer vil bli lagt til grunn ved behandlingen og stadfestingen av reguleringsplaner.

Gro Harlem Brundtland

Gro Harlem Brundtland

Kåre Grønbech

Kåre Grønbech